
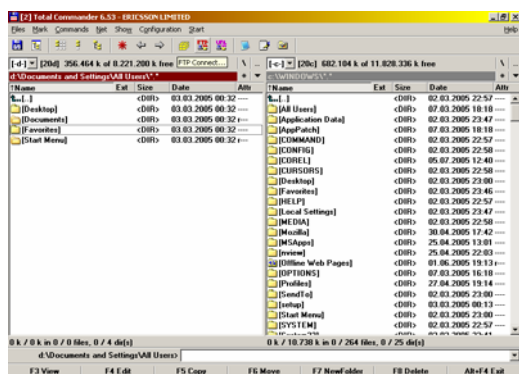


# Total Commander na steroidima

## najbolji plugin-ovi za Total Commander

Total Commander je program koji nije potrebno posebno predstavljati domaćim korisnicima. U upotrebi je duže vreme, a kod nas je, skoro nemoguće, naići na računar na čijem se Desktopu ne nalazi poznata  ikonica. Međutim, zanimljivo je koliko mali broj korisnika koristi mogućnosti Total Commander-a. Jedan je od najboljih programa za upravljanje datotekama, organizaciju fajlova i u toj oblasti on može prilično da olakša rad na računarima. Mnoge od ovih mogućnosti namenjene su naprednim korisnicima. Korišćenjem programskih dodataka - plugin-ova - svaki korisnik može dosta da ubrza i olakša rad u Total Commander-u.



### Total Commander u "fabričkom pakovanju"

Od savremenog fajl menadžera očekuje se mnogo više od prostog kopiranja, premeštanja i brisanja datoteka. Ako želite da saznate šta sa fajlom treba uraditi, potrebno je da se upoznate sa njegovim sadržajem. Naravno, ako je tip datoteke povezan sa određenim programom, pokrenućete je u njemu, ali ako je potrebno pregledati direktorijum sa npr. 300 Word- ovih dokumenata brzo ćete izgubiti strpljenje.

U takvim situacijama pomažu preglednici datoteka (viewer - i). Još u dos- ovskim vremenima svi značajniji fajl menadžeri imali su ugrađen viewer za brzi pregled sadržaja datoteka. Kao takvi podržavali su spoljne programe za prikaz mnogih tipova datoteka.

Total Commander je nasledio ove osobine svojih preteča i uzora. Kada pritisnete F3 dugme datoteka će se prikazati u prozoru

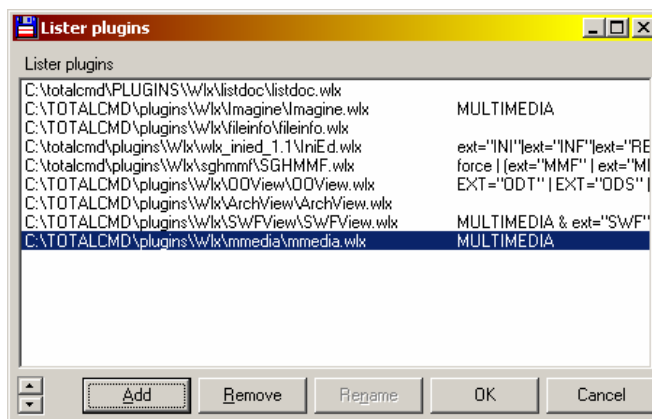
ugrađenog preglednika Lister-a - to je jedan od načina. Pritiskom na kombinaciju Ctrl+Q datoteku ćete videti u jednom od dva panela. Prednosti Lister-a su što je izuzetno brz, trenutno se otvara, lak je za pregledanje ogromnih fajlova, npr. veličine 100 MB. Lister, kao i svi slični preglednici prikazuje samo neformatiran tekstualni, ili heksadecimalni sadržaj datoteka. Ono što je kasnije dodato je podrška za BMP i RTF datoteke, zatim zanimljiv, i opet vrlo bitna stvar za korisnika, izuzetno brz pregled HTML-a.

Kako vreme prolazi, a tehnologija napreduje, potrebe korisnika postaju sve veće. U želji da im izađe u susret kreator Total Commander-a je od verzije 5.50 uvrstio i podršku plugin -ova za Lister.

Pre nego pređemo na opis nekih od njih, treba napomenuti da za prikaz grafičkih formata Lister može iskoristiti dva vrlo popularna programa za pregled slika: IrfanView i XnView. To se čini na sledeći način: U prozoru Listera kliknite na meni Options | Configure i obeležiti opciju *Use IrfanView \ XnView to load graphics other than BMP* a u polju *Path:* uneti putanju do jednog od ovih programa.

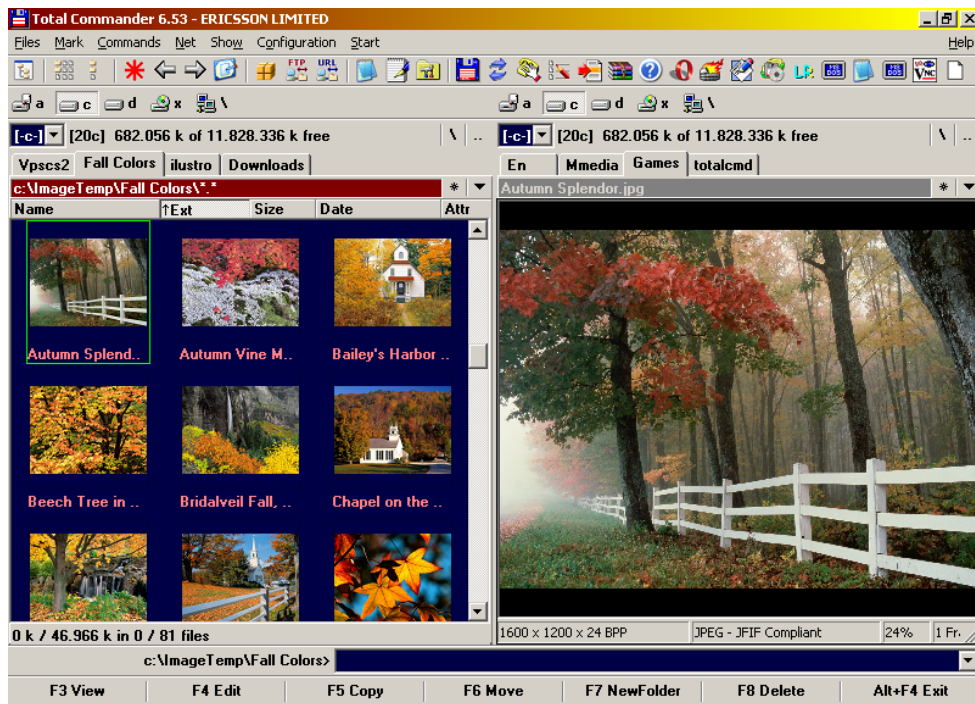
Kako instalirati Lister plugin-ove? Većina novijih plugin-ova je zapakovana u ZIP ili RAR arhivu koja sadrži instalacioni INF fajl. U takvu arhivu dovoljno je ući i Total Commander će sam ponuditi da instalira plugin. Ostale

plugin-ove instaliramo na Configuration | Options | Plugins pa kliknuti na dugme Configure (ono koje se odnosi na Lister). Zatim na dugme Add izaberemo wlx fajl (to je ekstenzija za Lister pluginove). Strelicama u levom uglu menjamo prioritet pluginova. Zašto



je to bitno? Pluginovi često ne prepoznaju datoteke koje mogu prikazati po ekstenziji nego po njihovom zaglavlju. Time je omogućeno da vidite npr JPG sliku iako je njena ekstenzija npr DDC. Sa druge strane ZIP arhive i OpenOffice fajlovi imaju isto zaglavlje pa je, kao na primeru sa slike gore, potrebno postaviti plugin OOview za prikaz OpenOffice dokumenata iznad plugina ArchView koji prikazuje različite informacije o arhivama.

Lister pluginovi nisu ograničeni samo na prikaz tekstualnih ili grafičkih datoteka, uz njihovu pomoć možete slušati MP3 muziku, gledati Divx-ove i još mnogo toga.



## Total Commander ili ACDSee?

### Lister plugin-ovi

Najpopularniji Lister plugin je svakako Imagine v0.9 koga možete naći na adresi <http://www.totalcmd.net/plugring/Imagine.html> . Namijenjen je pregledu grafičkih formata, kojih podržava veliki broj. Brzina mu je izuzetna, u rangu sa IrfanView-om. Pored prikaza fajla sa njim možete konvertovati slike iz jednog u drugi format a Total Commander ga koristi i za pravljenje umanjenih sličica thumbnail-ova.

Hteli to ili ne, svi se svakodnevno susrećemo sa Microsoft Word dokumentima. Ako hoćete da brzo pogledate njihovu sadržinu poslužiće vam plugin WordFileViewer v1.2. Prikazuje samo tekst bez ikakvog formata i ne zahteva prisustvo Word-a na računaru. Adresa je: <http://www.totalcmd.net/plugring/wordfileviewer.html> .

Besplatni OpenOffice paket sve je ,pre svega zbog svoje "cene", popularniji u Srbiji i svetu. Radi se o dostojnom konkurentu Microsoft Word-a ali retko kog korisnika nije iznervirala velika sporost OpenOffice-a. I tu je Total Commander od koristi: Pluginom OpenOffice Simple Viewer 1.0.1 pregledaćete brzo ne samo tekstualne OO dokumente nego i unakrsne tablice Excel- ovog konkurenta Calc-a. Podržan je i stari format fajlova i novi OpenDocument. Kao i prethodni plugin prikazuje samo neformatiran tekst.  
<http://www.totalcmd.net/plugring/OOSimpleViewer.html> .

Unakrsne tablice Microsoft Excela pregledaćete plugin-om Excellence v1.11 , našeg autora Ivana Petrovića. Neke Excel dokumente neće prikazati ali u celini veoma koristan plugin.

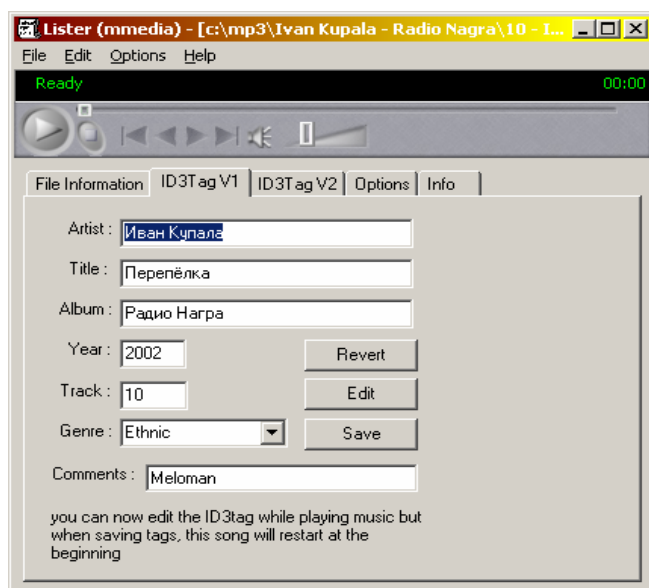
<http://darkone.dzaba.com/english/Download.html>

Word i Excel dokumenta, kao i mnoge druge formate datoteka, možete pogledati i uz pomoć plugina IView 1.94a. Plugin koristi MS WebBrowser kontrolu za prikaz fajla, tako da automatski podržava sve formate koje Internet Explorer može prikazati. To uključuje, naravno HTML datoteke, sve formate Microsoft Office-a ukoliko je on prisutan na računaru, PDF preko Acrobat Reader-a i sve druge za koje postoji Internet Explorer ActiveX. Šta više, ako dozvolite ovom plugin-u da otvora direktorijume, kad pritisnete Ctrl+Q nad obeleženim folderom u drugom panelu Total Commandera otvoriće vam se potpuno funkcionalan Windows Explorer! .Ovaj plugin zauzima dosta resursa pa je preporučljiv za korišćenje samo na jačim računarima.

<http://www.totalcmd.net/download.php?id=ieview>

Sadržaj mnogih baza podataka prikazaće xBaseView v6.07. Podržava čak 15 formata od prastarog, ali kod nas još uvek često susretanog, Clipper-a preko Access-a do sada aktuelnog MySQL-a . Plugin omogućava ne samo pregled nego i uređivanje baya podataka. Naravno nerealno je očekivati da mali plugin sam podržava tolike formate pa je neophodno na računar instalirati sve potrebne ODBC drajvere ili OLEDB provajdere.

<http://www.totalcmd.net/plugring/xBaseView.html>



Računar, na svu sreću, ne služi samo za posao nego i za zabavu. Diskovi su nam prepuni MP3 fajlova i videa u AVI formatu. Za Total Commander postoji više multimedijalnih pluginova i nije lako preporučiti najbolji. Ipak, predlog je Mmedia v2.46. Ovaj plugin koristi Windows Media Player kontrolu pa podržava sve formate kao i Windows-ov standardni

plejer. Pored pregleda multimedijalnih fajlova vrlo je praktičan za uređivanje MP3 tagova.

<http://www.totalcmd.net/plugring/mmedia.html>

Obavezan u kolekciji je i FileInfo v2.07. Prikazuje podatke o EXE i DLL i drugim izvršnim fajlovima.

<http://www.totalcmd.net/plugring/fileinfo.html>

Do sada smo videli samo mali broj pluginova; Total Commander ih podržava mnogo više za stvarno veliki broj često egzotičnih formata. Potražite ih na:

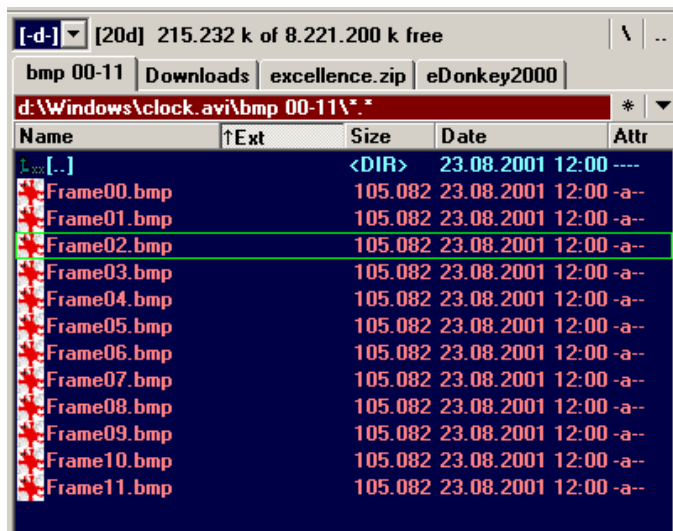
<http://www.totalcmd.net/directory/lister.html>

## Plugin - ovi za archive

Arhiviranje (pakovanje) datoteka je jedna od najčeših operacija koje se izvode uz pomoć fajl menadžera. To je uvek bila jača strana Total Commandera i jedan od glavnih razloga za njegovu enormnu popularnost. U njega je ugrađena potpuna podrška za ZIP i TAR.GZ i za raspakivanje RAR, ARJ, ACE i LHA a uz pomoć arhivnih programa i njihovo pakovanje. Međutim, često ćete na Internetu ili starom prašnjavom CD-u naći neki redak format archive i zato je podrška arhivnih plugin-ova prva uvedena u Total Commander. Na stranici: <http://www.totalcmd.net/directory/packer.html> naći ćete puno njih za najrazličitije formate. Nećemo se upuštati u preporuke jer izbor plugin-a zavisi od potreba korisnika nego ćemo ukazati na one plugin-ove koji omogućavaju nestandardan pristup fajlovima i operacijama sa njima.

Noviji plugin-ovi se instaliraju na isti način kao i Lister-ovi, ulaskom u ZIP i RAR arhivu u kojoj su zapakovani, dok je za starije potrebna komplikovanija i ne baš intuitivna procedura:

Configuration | Options | Plugins pa kliknuti na dugme Configure koje se odnosi na Packer Plugins. U polju gore desno ukucati ekstenziju pa klikom na dugme New Type izabrati plugin tj wcx fajl. Mnogi plugin-ovi svoje formate prepoznaju po zaglavlju fajla pa možete uneti izmišljenu ekstenziju. To je izuzetno korisno svojstvo koje omogućava da ,na primer, animirane GIF sličice ili Word dokumenta na dvoklik mišem ili pritiskom na Enter normalno otvarate u registrovanom programu a pritiskom na Ctrl+PageDown ulazite na njih kao u arhivu.



### sadržaj AVI datoteke

Jedan od najkorisnijih arhivnih plugin-ova je TreeCopyPlus v1.041. Omogućava kopiranje i premeštanje datoteka uz čuvanje kompletnog stabla direktorijuma. Moguće je zadati koliko nivoa iznad tekućeg direktorijuma uzima u obzir.

<http://www.totalcmd.net/plugring/TreeCopyPlus.html>

GIFWCX v1.1 i AVIWCX v1.5 omogućavaju pristup animacijama u AVI i GIF formatu kao da se radi o zapakovanim nepomičnim slikama. Ne samo da možete pregledati pojedinačne frejmove nego ih možete izvući iz videa ili animacije, obrisati ih pa čak, kada se radi o GIF-u, dodati nove frejmove.

<http://www.totalcmd.net/plugring/gifwcx.html> i

<http://www.totalcmd.net/plugring/avi.html>

DiskDir v1.1 pravi tekstualni fajl sa spiskom svih obeleženih datoteka i direktorijuma uključujući i poddirektorijume. Napravljeni fajl Total Commander tretira kao arhivu. Odlično za katalogizaciju CD i DVD diskova!

Multi-Arc 1.1.3 je specijalni plugin koji sam po sebi ne podržava nijedan format nego koristi spoljne programe, obično konzolne. Time je teoretski omogućena podrška svih formata za koje postoji napisan program kojim se upravlja iz komandne linije. Podešavanje ovog plugina nije jednostavno ali je na Internetu moguće naći konfiguracione ADDON fajlove za njega.

<http://www.totalcmd.net/directory/multiarc.html>

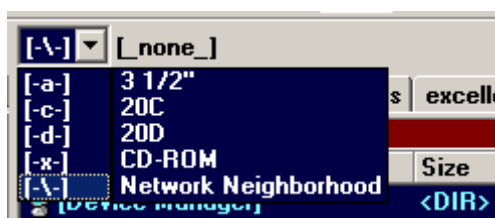
## Fajl Sistem plugin-ovi

Dok su dodaci za pregled datoteka i njihovo arhiviranje odavno poznati u svetu fajl menadžera ova vrsta plugin-ova je do nedavno bila prisutna samo u Total Commanderu. Njihova namena je pristup onim segmentima Vašeg ili udaljenog računara kojima je nemoguće pristupiti preko uobičajenog sistema:

Disk -> Direktorijum -> Datoteka

Na primer preko ovih plugin-ova možete pristupiti sličicama na vašem mobilnom telefonu, serveru elektronske pošte ili Windows Registry bazi.

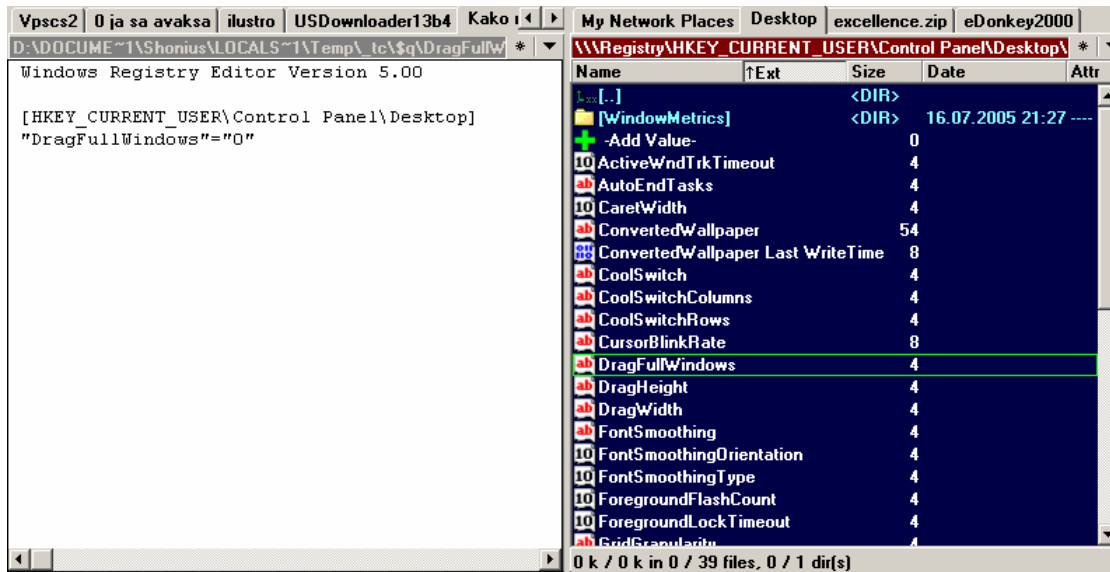
Mnogi korisnici kad instaliraju ove plugin-ove ne znaju kako da ih pronađu; potražite ih u mrežnom okruženju Total Commandra.



Da li vas nervira sporost i nepraktičnost Windows-ove Add|Remove Programs aplikacije. Ako potvrdno odgovorite sa adrese: <http://www.totalcmd.net/plugring/uninstaller.html> skinite [Uninstaller 1.7.3](http://www.totalcmd.net/plugring/uninstaller.html). Za razliku od Microsoft-ovog viđenja kako korisnik treba da se reši neželjene aplikacije Uninstaller prikazuje skrivene programe i omogućava pretragu po imenu svim sredstvima koje Total Commander podržava. Takođe ne skriva od korisnika koji program ili skript zaista vrši deinstalaciju aplikacije. Jednostavno, plugin neophodan svim naprednim korisnicima!

Registry v2.6.1 će Windows Registry prikazati kao fajlove i foldere Total Commandera. Radi se o potpuno funkcionalnom editoru registra moćnijem od Windows-ovog Regedit-a. Ključeve baze izvozi kao REG datoteke a pritiskom na F3 vrednosti će biti prikazane u Listeru kao tekstualan fajl. Podržan je i rad sa udaljenim računarima. Iako većina korisnika pomalo strahuje da rad sa registrom prepusti programu koji nije Microsoft-ov ili Symantec-ov, ovaj plugin radi vrlo pouzdano.

<http://www.totalcmd.net/plugring/registry.html>



### Registry u Total Commanderu

Već ste se navikli da vaš omiljeni program može sve, još samo kada bi i CD/DVD diskove mogli da režete u njemu... Pa, i to je moguće i to na više načina. Complex CD/DVD burner v3.62 je verovatno najbolji plugin te namene ali nije besplatan, a s obzirom na njegovo rusko poreklo, ta se mana teško leči.

Alternativa je Neropanel 0.0.4 beta. Iako u ranoj fazi razvoja diskove reže pouzdano zato što koristi NeroAPI pozive. Podrazumeva se da je na računaru instaliran Ahead Nero Burning Rom najmanje verzije 6. Podržava zapis u više sesija i brisanje DVD/CD-RW diskova. Moguće je i projekat sačuvati kao ISO datoteku.

<http://www.totalcmd.net/plugring/complexcd.html>

<http://www.totalcmd.net/plugring/neropanel.html>

Total Commander može poslužiti i kao E-mail klijent! Dovoljno je instalirati POP3&SMTP v1.2. Čemu to u fajl menadžeru? Ponekad je vrlo korisno, naročito ako Internetu pristupate preko modema sa loše telefonske linije, videti sadržaj MailBox-a na serveru izbrisati spam i spustiti samo ona pisma koja vam trebaju. Na računar se prebacuju kopiranjem (F5) i čuvaju kao EML datoteke.

<http://www.totalcmd.net/plugring/pop3smtp.html>

Za rad sa mobilnim telefonima i PalmPilot i Pocket PC ručnim računarima postoji veći broj plugin-ova. Naći ćete ih na:

<http://www.totalcmd.net/directory/fsplugin.html>



## Content plugin-ovi

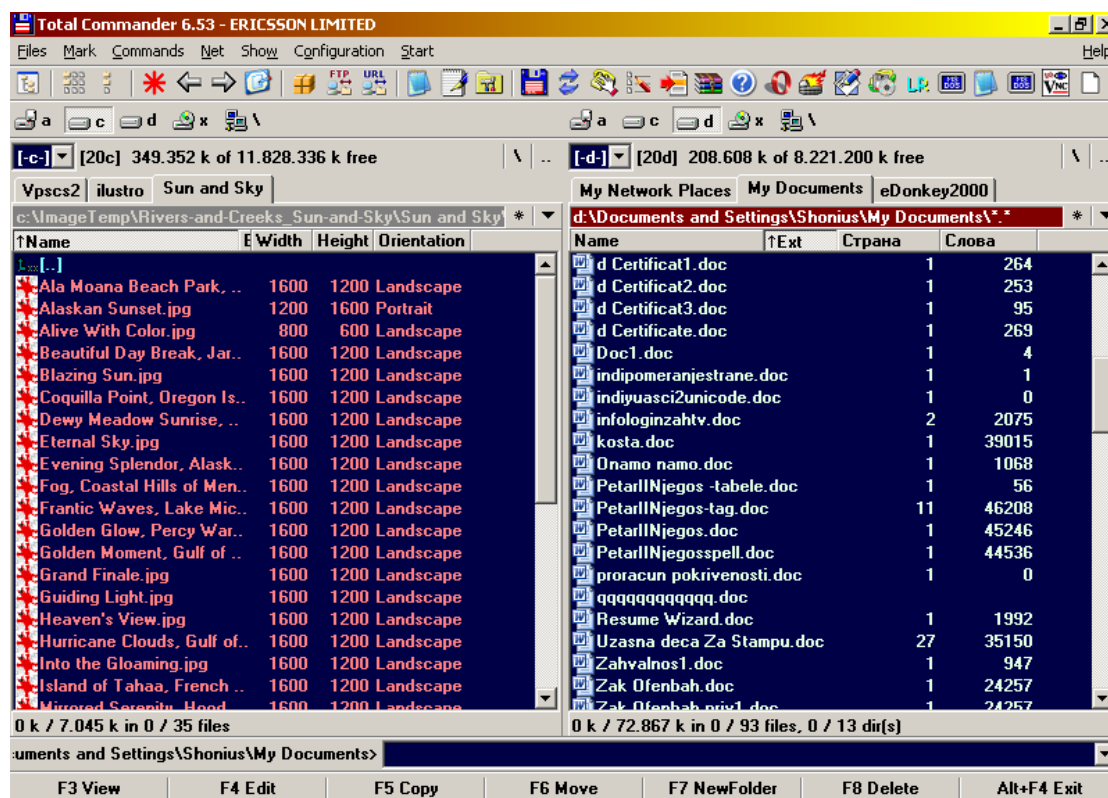
Ovo je najnoviji dodatak upotrebnoj vrednosti Total Commandera. Podrška za njih se pojavila nedavno u verziji 6.5.

Obavljaju više zadataka:

1. pretraga za specifičnim svojstvima fajlova i foldera kao i pretraga njihovog sadržaja. Uz njihovu pomoć možete npr. naći PDF datoteku koja sadrži reč "Cet" ili JPG fotografiju koja ima veću visinu nego širinu.

2. prikaz tih osobina u panelu (listi datoteka). Na primer pored\umesto veličine MP3 pesme možete videti naziv pesme ili izvođača (slika dole).

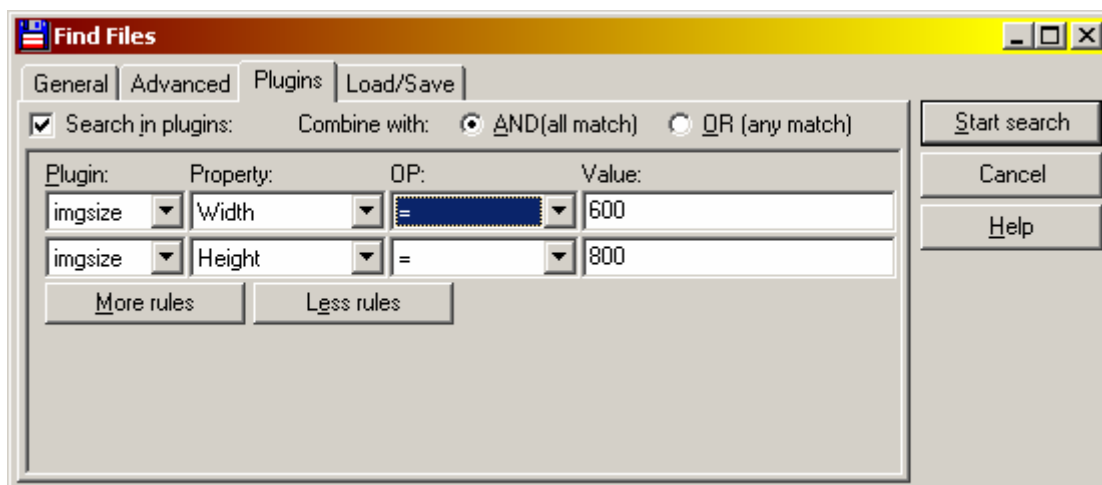
3. Masovno preimenovanje datoteka korišćenjem ugrađenog alata Total Commandera. Na primer sve Excel-ove tablice koje su sačuvali zaposleni u vašem preduzeću možete nazvati po sistemu: Faktura\_Pera\_Peric\_01.xls, Faktura\_Ivana\_Ivanic\_02.xls itd. Informaciju o tome ko je poslednji put sačuavao ili ko je prvobitno napravio dokument izvući će Total Commander.



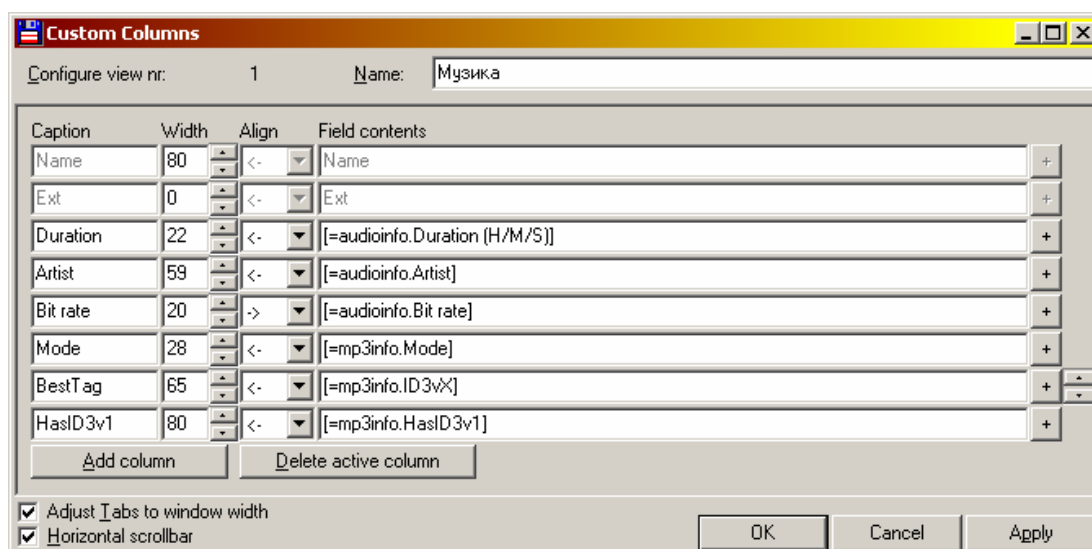
**U levom panelu informacije o slikama u desnom broj strana i slova u dokumentima**

Content plugin-ovi se instaliraju na isti način kao i Lister i fajl sistem plugin-ovi.

Pretraga po specifičnim osobinama datoteka i direktorijuma vrši se na sledeći način. Pokrenite pretragu na standardni način (Alt+F7) pa kliknite na karticu Plugins, pa u tom dijalogu unesite potrebne kriterijume. Na primer da bismo pronašli sve fotografije koje su rezolucije 800\*600 tačaka postupaćemo kao na slici dole:




Prikaz osobina datoteka u panelima Total Commandera zahteva pravljenje prilagođenih kolona (Custom Columns). Napravimo, primera rad, kolone koje će pokazivati osobine MP3 datoteka. To se radi na sledeći način: Configuration | Options | Custom Columns | New. Pojaviće se dijalog kao na slici dole:



Klikom na dugme "+" izaberemo plugin i vrednost koja nam je potrebna, u ovom slučaju AudioInfo i Duration. U polje Width unesemo širinu kolone a poljem Align određujemo da li će podaci biti levo ili desno poravnati. Naziv kolone dodeljuje sam Total

Commander ali možemo uneti i sopstveni. Kada završimo sa pravljenjem sopstvenih kolona možemo ih i videti komandom Shift+F1 | Naziv kolona.



The screenshot shows a Windows Explorer window titled "My Documents | ilustr0 | Sash!". The address bar displays "c:\mp3\Strana\Sash!\\*.\*". The main pane shows a list of MP3 files with the following columns: Name, Duration, Artist, Bit rate, Mode, and BestTag. The files listed are:

Name	Duration	Artist	Bit rate	Mode	BestTag
Boney M vs Sash! - Ma Ba..	5:28	BONEY M vs SASH!	160	Joint Stereo	ID3v1.1
Sash! & Dr Alban - Long T..	3:03	Sash! & Dr Alban	128	Stereo	ID3v1.1
Sash! & Rodriguez - Ecu..	3:33	Sash! & Rodriguez	128	Joint Stereo	ID3v1.1
Sash! - Adelante.mp3	3:45	Sash!	160	Joint Stereo	ID3v1.1
Sash! - Color The World.m..	3:37	Sash!	128	Joint Stereo	ID3v1.1
Sash! - Ganbareh.mp3	3:49	Sash!	128	Joint Stereo	ID3v1.1
Sash! - Le Soleil Noir.mp3	3:51	Sash!	128	Joint Stereo	ID3v2.3
Sash! - Life Goes On.mp3	3:58	Sash!	128	Joint Stereo	ID3v2.3
Sash! - Mysterious Times...	3:40	Sash!	128	Joint Stereo	ID3v1.1
Sash! - Move Mania.mp3	3:54	Sash!	128	Joint Stereo	ID3v1.1
Sash! - Rock The Block.m..	3:44	Sash!	128	Joint Stereo	ID3v1.1
Sash! - The Trip.mp3	3:43	Sash!	128	Joint Stereo	ID3v1.1

**Napravili smo namenske kolone!**

Nećemo posebno preporučivati određene plugin-ove, sa stranice <http://www.totalcmd.net/directory/content.html> preuzmite one za koje mislite da Vam mogu biti od koristi.

Pripremio Nenad Rondović